

ZAKON O ŠTRAJKU

Sl. novine FBiH br. 14/2000

Član 1

Ovim zakonom uređuje se pravo zaposlenika na štrajk, pravo sindikata da pozove na štrajk, pravo poslodavca da isključi zaposlenika sa rada i druga pitanja u vezi sa štrajkom.

Štrajk u Vojsci Federacije Bosne i Hercegovine, pripadnika ministarstava unutrašnjih poslova, organa uprave i službi za upravu u Federaciji Bosne i Hercegovine, uredit će se posebnim zakonom.

Član 2

Sindikat ima pravo pozvati na štrajk i provesti ga radi zaštite i ostvarivanja ekonomskih i socijalnih prava i interesa svojih članova.

Štrajk se može organizovati samo u skladu sa ovim ili drugim zakonom, pravilima sindikata o štrajku i kolektivnim ugovorom.

Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se u slučajevima kada sindikat organizira štrajk upozorenja ukoliko isti traje najduže dva sata, izuzev odredbe stava 8. člana 5.

Član 3

Zaposlenik slobodno odlučuje o svom učešću u štrajku.

Organiziranje i učestvovanje u štrajku organiziranom u skladu sa odredbama zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata o štrajku, ne predstavlja povredu ugovora o radu.

Član 4

Štrajk se najavljuje poslodavcu u pismenoj formi, najkasnije deset dana prije početka štrajka.

U pismenoj najavi iz stava 1. ovog člana navode se razlozi za štrajk, mjesto, dan i vrijeme početka štrajka.

Istovremeno, organizator štrajka je dužan da o vremenu i mjestu održavanja štrajka obavijesti nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova.

Član 5

Na prijedlog poslodavca, sindikat i poslodavac sporazumno utvrđuju poslove koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka.

Sporazum iz stava 1. ovog člana, sadrži, naročito, odredbe o poslovima i broju zaposlenika koji su dužni da rade za vrijeme štrajka ili isključenja sa rada radi osiguranja minimuma procesa rada (proizvodno održavajući poslovi), osiguranja neophodnih uvjeta života i rada stanovništva, odnosno rada drugih pravnih lica, kao i radi osiguranja imovine i sprječavanja ugrožavanja života i lične sigurnosti ili zdravlja stanovništva (zdravstvo, elektroprivreda, vodoprivreda, PTT usluge, međunarodni saobraćaj).

Sporazumom iz stava 1. ovog člana ne smije se onemogućiti ili ograničiti pravo na štrajk.

Ako sindikat i poslodavac ne postignu sporazum iz stava 1. ovog člana u roku od pet dana, od dana početka sporazumjevanja, rješavanje nastalog spora povjerava se arbitraži.

Arbitraža se sastoji od po jednog predstavnika sindikata i poslodavca, te neovisnog predsjednika kojeg sporazumno određuju sindikat i poslodavac.

Ako se sindikat i poslodavac ne mogu sporazumjeti o imenovanju predsjednika iz stava 5. ovog člana, a ta pitanja nisu uređena kolektivnim ugovorom ili sporazumom sindikata i poslodavca, njega će, na prijedlog sindikata ili poslodavca, imenovati nadležni općinski sud, u roku od pet dana.

Arbitraža donosi odluku u roku od pet dana od dana pokretanja arbitražnog postupka.

Najkasnije na dan najave štrajka, sindikat je dužan objaviti sporazum o poslovima na kojima se rad ne može prekidati za vrijeme štrajka.

Poslovi iz stava 2. ovog člana mogu se urediti kolektivnim ugovorom.

Član 6

Štrajk ne može započeti prije okončanja postupka mirenja predviđenog u Zakonu o radu ("Službene novine Federacije BiH", broj 43/99) odnosno prije provođenja drugog načina mirnog rješavanja spora o kojem su se strane sporazumjele.

Postupak mirenja iz stava 1. ovog člana ne može trajati duže od pet dana od dana dostavljanja zahtjeva mirovnom vijeću.

Ako strane rješavanje spora povjere arbitraži predviđenoj Zakonom o radu, odluka arbitraže je obavezujuća.

Član 7

Poslodavac može zaposlenike koji ne sudjeluju u štrajku isključiti iz procesa rada samo kao odgovor na već započeti štrajk.

Isključenje zaposlenika iz procesa rada ne može započeti prije isteka osam dana od dana početka štrajka.

Broj zaposlenika isključenih iz procesa rada ne može biti veći od polovine broja zaposlenika u štrajku.

Isključenje zaposlenika iz procesa rada može trajati najduže do okončanja štrajka.

Poslodavac je dužan za zaposlenike iz procesa rada uplaćivati doprinose za socijalno osiguranje utvrđene zakonom, na osnovicu koju čini najniža plaća.

Član 8

U toku štrajka organiziranog pod uvjetima i na način utvrđenim ovim zakonom, kolektivnim ugovorom i pravima sindikata o štrajku, poslodavac ne može zaposliti nove zaposlenike koji bi zamijenili učesnike u štrajku.

Član 9

Zaposleniku koji je sudjelovao u štrajku plaća se može smanjiti srazmjerno vremenu sudjelovanja u štrajku, u skladu sa kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu.

Član 10

Poslodavac može da podnese zahtjev nadležnom sudu radi zabrane organiziranja i provođenja štrajka suprotno odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata o štrajku.

Poslodavac može od sindikata da zahtijeva naknadu štete koju je pretrpio zbog štrajka koji nije organiziran i proveden u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 11

Sindikata može da zahtijeva od nadležnog suda da zabrani isključenje zaposlenika iz procesa rada koje je provedeno suprotno odredbama ovog zakona.

Sindikata može od poslodavca da zahtijeva naknadu štete koju su sindikat ili zaposlenici pretrpjeli zbog isključenja iz procesa rada koje nije provedeno u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 12

U slučajevima iz čl. 10. i 11. ovog zakona odlučuje općinski sud prema sjedištu poslodavca, u roku od pet dana.

Član 13

Novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj sindikat koji je organizirao štrajk, ako:

1. postupi suprotno odredbama člana 4. ovog zakona;
2. najkasnije na dan najave štrajka ne objavi sporazum o poslovima na kojima se rad ne može prekidati (Član 5. stav 8.);
3. započne štrajk prije provođenja postupka mirenja odnosno prije provođenja drugog načina mirnog rješavanja spora o kojem su se strane sporazumjele (Član 6.).

Član 14

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac ako:

1. onemogućiti zaposlenicima obavljanje poslova koji se ne mogu prekidati za vrijeme štrajka (Član 5. stav 2.);
2. poduzme isključenje zaposlenika iz procesa rada koje nije odgovor na već započeti štrajk (Član 7. stav 1.);
3. isključenje zaposlenika iz procesa rada započne prije utvrđenog roka (Član 7. stav 2.);
4. isključi iz procesa rada zaposlenike u broju većem od dozvoljenog (Član 7. stav 3.);
5. ne uplati doprinose za socijalno osiguranje (Član 7. stav 5.);
6. zaposli nove zaposlenike suprotno članu 8. ovog zakona.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice kod poslodavca koji je pravno lice novčanom kaznom od 200,00 do 1.000,00 KM.

Član 15

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine prestaje primjena propisa o štrajku do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 16

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".